Milieu advies Raad
Mortsel

Jaarverslag 2008

omslagfoto: Klein Zwitserland, Mortsel - met dank aan Yves Joris

Milieu Adviesraad Mortsel
p/a Technische dienst, Liersesteenweg 1, B-2640 Mortsel
tel: 03-444 18 43 fax: 03-444 18 39
Email: info@milieuraadmortsel.be http://www.milieuraadmortsel.be

wettelijk depot: D/2009/10.332/1

1. Inhoud

1. Inhoud 3
2. Inleiding 5
3. Algemeen 5
4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt 6
   a. De statuten: 6
   b. Afsprakennota: 6
   c. Huishoudelijk reglement: 6
5. Samenstelling en aanwezigheden in 2008 6
   a. Lidmaatschap van de milieuraad: 6
   b. Aanwezigheden in 2008: 6
   c. Bestuur van de milieuraad in 2008: 7
   d. Ledenaantal 2008: 7
   e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties: 7
   f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad: 7
   g. Vorming van de leden: 8
   h. Ledenevolutie van de raad in 2008: 8
6. Financieel verslag 2008 9
   a. Algemeen: 9
   b. Overzicht van alle bewegingen: 9
   c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven: 9
   d. Verloop middelen milieuraad: 10
   e. Bespreking: 10
   f. Middelen voor het project “Op [de] weg”: 11
7. Werkingsmiddelen 11
   a. Financiële middelen: 11
   b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur: 12
   c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad: 12
8. Overzicht van de vergaderingen in 2008 13
   a. Algemeen: 13
   b. Themavergaderingen: 13
   c. De belangrijkste agendapunten van de vergaderingen 2008: 14
9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen 15
   a. Algemeen: 15
   b. Adviezen in detail: 15
   c. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur: 20
10. Externe communicatie 21
   a. website www.milieuraadmortsel.be: 21
   b. Website www.milieuraad.be: 22
   c. Publicaties in de pers: 22
   d. Publicaties in Mortsel Info: 23
   e. Informatiepunt en tentoonstellingsstand: 23
11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven 24
   a. Acties 24
      1. Stookolietanks: 24
      2. Nestkastenactie: 24
      3. Behaag Mortsel: 25
      4. Kippenactie: 26
      5. Actie ongeadresseerd reclamedrukwerk: 26
   b. Andere initiatieven: 27
      1. Tentoonstelling “Kikkerblues en Paddencruise”: 27
      2. Evenement “Dag van de Aarde”: 27
      3. Trage wegen: 27
      4. Memorandum “duurzame ruimtelijke ontwikkeling”: 28
      5. 'Op [de] weg' : 28
      6. Regio-milieuraad: 28
      7. Energiemeters: 28
      8. Straalt je dak?' 28
      9. Fiets- en wandelroutes: 29
12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen 29

a. Burenraad Agfa-Gevaert: 29
b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen: 29
c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening: 29
d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en overlegorgaan stedelijke adviesraad voor cultuurbeleid Mortsel: 29
e. Adviesraad Wonen Mortsel: 30
13. Zelfevaluatie op basis van een enquête 31
14. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad 33
15. Bijlagen: 35
a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad 35
b. Bijlage 2: detail inkomsten en uitgaven project “Op [de] weg!” 36

Bessemgebied Mortsel - met dank aan Hugo Berghmans

2. Inleiding

De Mortselse Milieu Adviesraad bestaat uit een groep inwoners die op totaal vrijwillige basis maandelijks samenkomen om te discussiëren over lokale milieuthema's.

De leden van de milieuraad stellen hun expertise ter beschikking, zonder dat hierbij partijpolitieke of persoonlijke belangen spelen.
Een kritische, innoverende en opbouwende kijk op het Mortselse milieubeleid is een kenmerk van een goed functionerende milieuraad.

De leden van de milieuraad oordelen op basis van hun persoonlijke kennis:
- De ervaringen uit hun thuissituatie
- De waarnemingen die ze in hun buurt maken, 24 uur op 24
- De contacten die ze onderhouden met de bevolking
- Ervaringen uit hun werksituatie of vrijetijdsbesteding

De leden van de milieuraad hebben een grote portie engagement. Op maandelijkse basis vergaderen ze onbaatzuchtig en zonder enige vergoeding rond milieuthema's. De gemeenschappelijke ambitie is mee te werken aan een aangename leefomgeving in de stad.

De leden van de milieuraad vormen ook een niet te onderschatten communicatiekanaal naar de bevolking toe:
- De milieuraad informeert de bevolking én wordt door hen geïnformeerd
- De milieuraad sensibiliseert

De milieuraad organiseert ook diverse initiatieven waardoor brede lagen van de bevolking laagdrempelig in contact gebracht worden met deelaspecten van het milieubeleid.

3. Algemeen

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt aan de milieuraad op om een jaarverslag op te stellen waarin minimum volgende punten belicht worden:
- opsomming van bestaande reglementen met betrekking tot de oprichting en werking van de milieuraad
- samenstelling (namen, vertegenwoordigers van doelgroepen/burgers, stemgerechtigd/niet-stemgerechtigd, vaste waarnemers, functie binnen de milieuraad)
- financiële, logistieke, informatieve en educatieve ondersteuning door de gemeente
- schematisch overzicht van de data van de vergaderingen en de belangrijkste agendapunten
- een schematisch overzicht van alle uitgebrachte adviezen: onderwerpen en aard, gevolgen, respons van de gemeente
- andere activiteiten (vb. gevoerde sensibiliseringsacties, educatieprojecten)
- globale zelfevaluatie van de werking van de milieuraad

Dit jaarverslag schetst bondig de werking van de Mortselse Milieu Advies Raad gedurende 2008, met waar nodig de evoluties voor 2009.

4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt

a. De statuten:

De statuten van de Milieu Advies Raad werden vastgelegd tijdens de zitting van de gemeenteraad van 29 juni 1992.

De statuten werden in 1999 aangepast om autonoom (en dus flexibel) over de werkingsmiddelen te kunnen beschikken (beslissing gemeenteraad 14/12/1999).

Op 8 mei 2003 werden de statuten nogmaals aangepast. Deze aanpassing werd gevraagd door de stad Mortsel, als gevolg van de evaluatie van de samenwerkingovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001.
Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om, naast de opgelegde wijzigingen, de overige bepalingen van de statuten ook volledig af te stemmen op de tekst van het convenant.

b. Afsprakennota:

De evaluatie van de samenwerkingovereenkomst voorzag ook het opstellen van een "afsprakennota tussen het stadsbestuur en de milieuraad".
Deze nota werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 september 2003.

c. Huishoudelijk reglement:

Een huishoudelijk reglement regelt de dagdagelijkse werking van de milieuraad.

5. Samenstelling en aanwezigheden in 2008

a. Lidmaatschap van de milieuraad:

De statuten van de milieuraad leggen volgende voorwaarden op aan het lidmaatschap:

- Elke Mortselse burger kan lid van de milieuraad worden door aan 50 % van de vergaderingen deel te nemen.
- Om stemgerechtigd te zijn, mag men geen politiek mandaat uitoefenen of tewerkgesteld zijn als stedelijk ambtenaar.

b. Aanwezigheden in 2008:

(alle personen die slechts éénmaal aanwezig waren werden niet vermeld)

naam	status		aanwezigheid 2008										
	2008	2009	(%)	10/01	21/02	20/03	10/04	08/05	19/06	11/09	09/10	27/11	18/12
Berghmans Hugo	SL	SL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Iven Ivo	SL	SL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Mertens Erik	NL	NL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Tobback Marc	SL	SL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Creemers Annemie	SL	SL	90%	A	A	A	A	A	A		A	A	A
De Meyere Carine	SL	SL	80%	A	A	A	A	V	A	A	A	A	
De Laet Marina	SL	SL	60%	A	A	V	A				A	A	A
Joris Yves	SL	SL	60%	A	A	A	A	V	A	A		V	V
Lambert Griet	SL	SL	60%	A	A	V		A		A	A	A	V
Lauwers Charles	SL	SL	60%	A	A		A				A	A	A
Van Peer Ria	DN	SL	60%	A	V	A	A	A	A	V	A	V	V
Desmyter Jan	SL	DN	40%	V	V	A	V	V	A	V	A	A	V
Van Puyvelde Jeannine	SL	DN	40%	A						A		A	A
De Richter Bob	NL	DN	30%	V	A	A	V	V		V		V	A
Dierick Jean	DN	DN	30%	A	A					A			
Roelandt Lieven		DN	30%							A	A		A
Duré Walter		DN	20%				A	A					
Van Lint Ludo		DN	20%					A		V	A		
Devisch Ronny	SL	-	0%		V	V							

(legende: SL = stemgerechtigd lid; NL = niet stemgerechtigd lid; DN = deelnemer; A = aanwezig; V = verontschuldigd)

c. Bestuur van de milieuraad in 2008:

Voorzitter:	Ivo Iven
Secretaris:	Marc Tobback
Milieu-ambtenaar:	Erik Mertens
Dagelijks bestuur:	Annemie Creemers
	Aagje Gerardyn
	Ivo Iven
	Erik Mertens
	Marc Tobback

d. Ledenaantal 2008:

De milieuraad bestond in 2008 uit 12 stemgerechtigde leden. 9 leden hebben meer dan de helft van de vergaderingen bijgewoond.

De milieuambtenaar (Erik Mertens) nam aan alle vergaderingen deel.

Voor activiteiten buiten de vergaderkalender van de milieuraad konden we steeds rekenen op de medewerking van de leden én andere vrijwilligers. Dit stelde ons in staat om initiatieven zoals evenement “Kikkerblues en Paddencruise”, Klimaatdag (dag van de aarde) en de behaag-actie tot een goed einde te brengen.

e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties:

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 stelt dat volgende instanties en/of organisaties uitgenodigd moeten worden op de milieuraad:

- milieu- en natuurverenigingen
- jachtverenigingen
- onderwijsinstellingen
- sociaal-culturele organisaties en vormingsorganisaties
- beroepsgroepen en/of –organisaties

Bovendien vraagt men dat minstens een derde van de milieuraad bestaat uit leden van een milieu- en natuurvereniging.

In Mortsel kennen we één officiële milieuvereniging (Natuurpunt “Land van Reyen” waarvan de deelorganisaties ‘kern Mortsel’ deel van uitmaakt.
Mortsel beschikt eveneens over een actiegroep die specifiek werkt rond de bescherming van het bessembebied op de grens tussen Boechout en Mortsel. Het bessemcomité werkt samen met Natuurpunt in de werkgroep “Koude Beek”.
De lokale VELT-afdeling is een socioculturele vereniging die een ecologische leefwijze concreet gestalte wil geven.
Er is eveneens een werkgroep die aan milieueducatie doet op fort 4.
Minimum 5 van de 12 leden waren in 2008 lid van deze groeperingen.

De andere opgesomde instanties en/of organisaties werden in het verleden reeds enkele malen benaderd, doch hebben nog steeds geen vertegenwoordiger afgevaardigd.

Geen enkele Mortselse politieke partij heeft een vertegenwoordiger in de raad.

De schepen bevoegd voor milieu, de heer Bob De Richter, was in 2008 op twee van de tien vergaderingen aanwezig.
Schepen Jespers, die bevoegd is voor ruimtelijke ordening, mobiliteit en openbare werken, was in 2008 niet aanwezig. Zijn bevoegdheden waren het onderwerp van bepaalde vergaderingen van de milieuraad omdat ze een belangrijke milieu-impact hebben.

f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad:

In principe dient de milieuraad te voldoen aan de 1/3e-regel zoals wettelijk voorgeschreven (wet 20/08/1998 - art. 120bis gemeentewet). Ook de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt de 1/3e-regel op. Volgens de gemeentewet kan er aan het stadsbestuur een gemotiveerde aanvraag tot afwijking aangevraagd worden.

In 2008 voldoet de samenstelling van de milieuraad aan de norm: 5 van de 12 stemgerechtigde leden zijn vrouw. Voor werkjaar 2008 zal de samenstelling eveneens aan de norm voldoen: 5 van de 10 stemgerechtigde leden zijn vrouw.

De Mortselse milieuraad heeft een “open” structuur: iedereen kan de vergaderingen bijwonen en lidmaatschap hangt enkel af van een vrijwillige aanwezigheid van belangstellenden in de vergaderingen. Daardoor is de verhouding tussen beide geslachten niet te sturen.

g. Vorming van de leden:

Diverse leden hebben deelgenomen aan de vormingsmomenten voor milieuraadsleden die door Tandem georganiseerd werden.

h. Ledenevolutie van de raad in 2008:

Overzicht ledenevolutie:

	Aantal leden				
jaar	**stemgerechtigd**		**niet-stemgerechtigd**		**totaal**
1997	8	(61 %)	5	(39 %)	13
1998	7	(70 %)	3	(30 %)	10
1999	11	(65 %)	6	(35 %)	17
2000	11	(79 %)	3	(21 %)	14
2001	11	(85 %)	2	(15 %)	13
2002	10	(71 %)	4	(29 %)	14
2003	9	(71 %)	4	(29 %)	13
2004	9	(64 %)	5	(36 %)	14
2005	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2006	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2007	14	(93 %)	1	(7 %)	15
2008	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2009	10	(91 %)	1	(9 %)	11

Rekening houdend met de aanwezigheden in 2008, zal de Milieu Advies Raad voor werkjaar 2009 bestaan uit 11 leden, waarvan 10 stemgerechtigd zijn. Het ledenaantal zakt terug naar het (lage) peil van 2006.

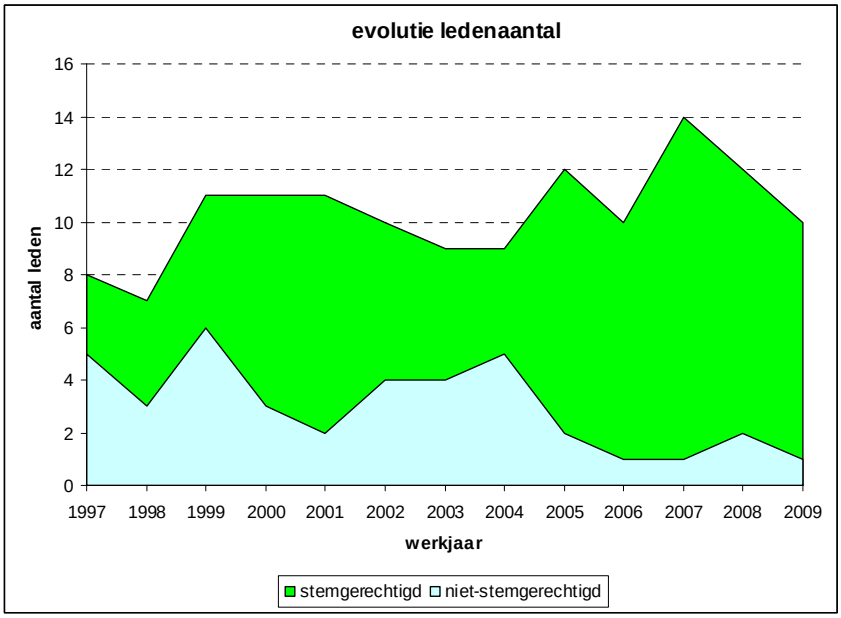
In 2009 mogen we 1 nieuw stemgerechtigd lid verwelkomen. Het lid was reeds langer actief in de milieuraad maar bereikten het quorum niet in 2008.

Alle andere stemgerechtigde leden in 2009 waren in 2008 ook al stemgerechtigd.

In 2009 zal de milieuraad 3 leden minder tellen:

- één lid nam niet meer aan de vergaderingen deel.
- 2 leden waren op minder dan de helft van de vergaderingen van 2008 aanwezig.

Slechts één van de 11 leden van de milieuraad is niet stemgerechtigd omdat hij verbonden is aan het stadsbestuur.

6. Financieel verslag 2008

a. Algemeen:

Sinds 2000 beheert de milieuraad zelf zijn middelen via een eigen bankrekening (statuutwijziging, goedgekeurd in de gemeenteraad van 14 december 1999). Dit laat toe uitgaven soepel te plannen. Indien er minder uitgaven zijn dan voorzien in het budget, zullen de resterende middelen toegevoegd worden aan deze van het volgende jaar.

De bankrekening wordt ook gebruikt als wachtrekening om gelden te ontvangen van acties (zoals de acties "Behaag Mortsel" en de verkoop van kippen).

Een tweede rekening bevat de middelen die ter beschikking gesteld zijn door het Fonds Dominique De Graeve (Koning Boudewijnstichting).

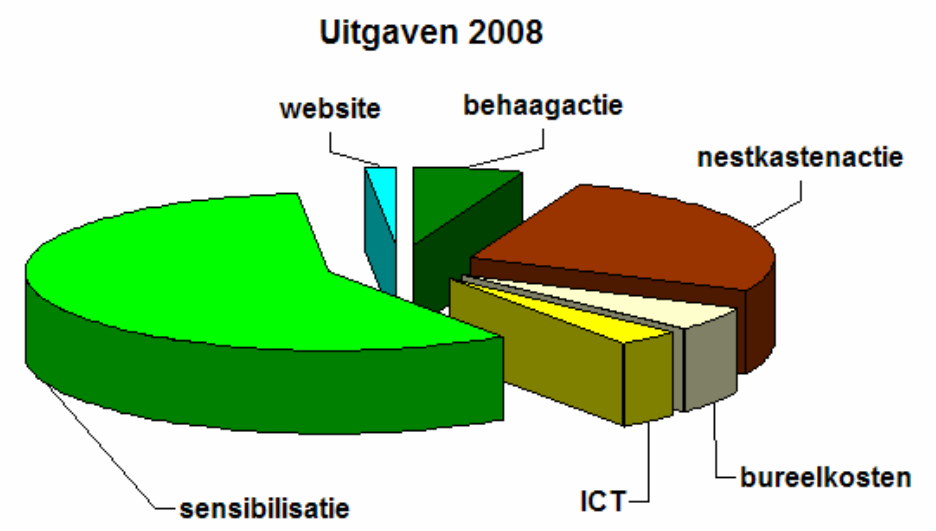
b. Overzicht van alle bewegingen:

Een gedetailleerd overzicht van alle bewegingen i.v.m de werking van de milieuraad is beschikbaar in bijlage 1.

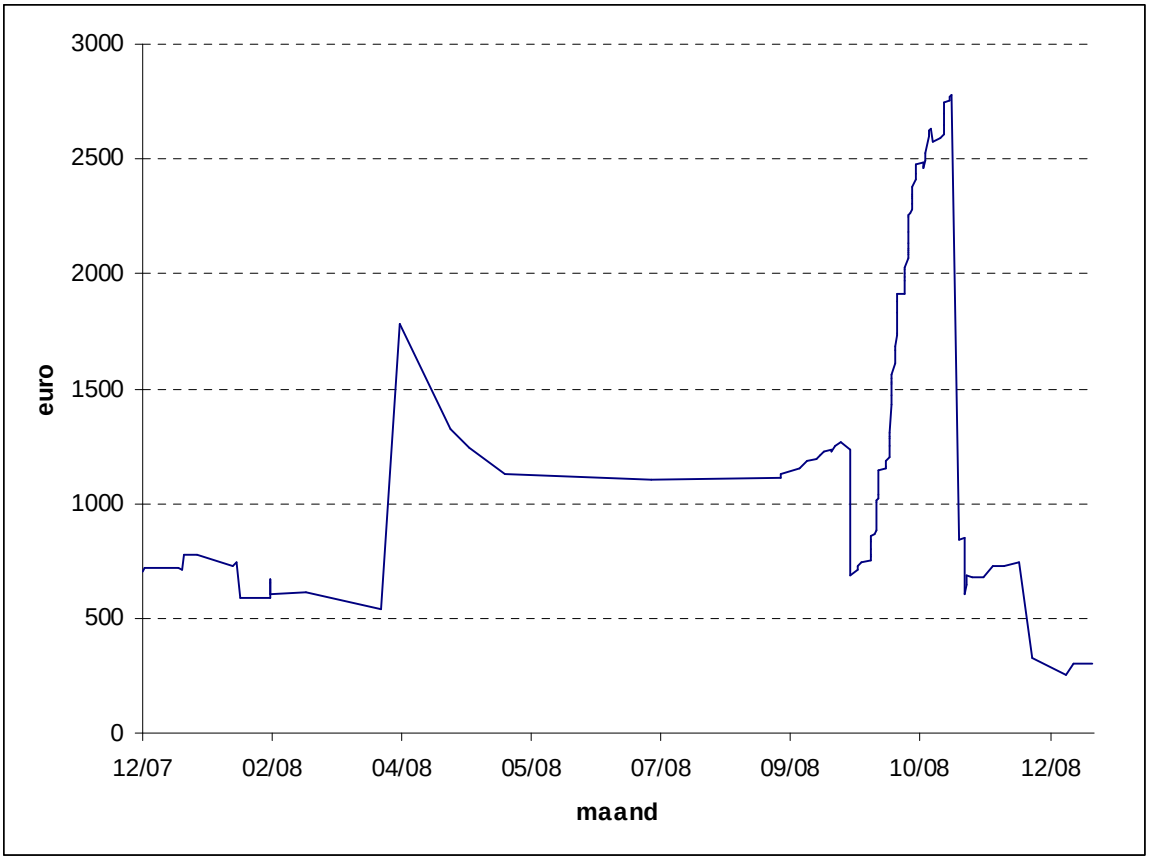
Het overzicht van de uitgaven voor project “Op [de] weg” zijn weergegeven in bijlage 2.

c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven:

			Bedrag
Inkomsten:			
	Intresten		19,54
	Werkingsmiddelen stad		1.240,00
Uitgaven:			
	Acties		
		behaagactie	-98,82
		nestkastenactie	-429,74
	Werkingskosten		
		bureelkosten	-83,29
		ICT	-59,00
		sensibilisatie	-964,15
		website	-26,24
		SALDO:	***-401,70***

d. Verloop middelen milieuraad:

e. Bespreking:

2008 werd ingezet met een overschot van 701,22 € uit 2007.

De milieuraad heeft op de uitstaande sommen in 2007 ook nog 19,54 € intresten ontvangen.

De werkingsmiddelen van de stad (1240,00 €) werden in 2008 pas begin april op de rekening van de milieuraad gestort.

In 2007 heeft de milieuraad 401,70€ meer uitgegeven dan de jaarlijkse werkingsvergoeding die door de stad toegekend is.

Werkjaar 2007 werd afgesloten met een spaarpotje van 299,52€. Dit bedrag is noodzakelijk om de uitgaven te dekken tot de subsidie van 2009 uitbetaald wordt.

De grootste uitgaven in 2008 waren de sensibilisatieactie rond klimaatverandering op de ‘dag van de aarde’ en de ondersteuning van de tentoonstelling “Kikkerblues en Paddencruise”.

Het negatief saldo van de nestkastenactie wordt veroorzaakt door het opnieuw in stock nemen van mezennestkasten voor 2009.

Het negatief saldo voor de behaagactie wordt gevormd door de aankoop van plantgoed voor voorbeeldhagen die op de terreinen van “Opnieuw en Co” aangeplant zullen worden.

f. Middelen voor het project “Op [de] weg”:

De middelen voor het project “Op [de] weg” zijn door de Koning Boudewijnstichting gegeven om het project uit te voeren, en kunnen dus door de milieuraad niet aangewend worden voor andere doeleinden.

In 2008 werd er gestart met 1.450,64 €.

Op dit kapitaal hebben we 19,58 € intresten ontvangen.

In 2008 werd 1.202,88 euro uitgegeven voor de ondersteuning van het project ‘Stoeprand… stop!’ van de stedelijke preventiedienst. Dit verkeers-educatieve kleuterproject is een primeur voor Vlaanderen. Met het geld werden er speciale borden op kinderhoogte gehangen onder de wettelijke verkeersborden in de buurt van de basisschool De Tandem.
In de klas en thuis wordt er gewerkt met het Brunaboekje ‘Stoeprand… stop’, op straat vinden de kleuters dezelfde figuren terug. Met de aangepaste borden, kunnen de kleuters de verkeerslessen echt op de openbare weg beleven en leren ze de ‘grote-mensen-borden’ kennen.

Zowel het stadsbestuur als de school zijn overtuigd dat dit kleuter verkeersproject een meerwaarde heeft. Indien dit pilootproject succesvol is, is het de bedoeling van het stadsbestuur om in 2009 alle andere kleutervestigingen in Mortsel van een ‘Stoeprand… stopproject’ te voorzien.

Voor 2008 staat er dus 267,34 € ter beschikking voor ondersteuning van initiatieven die zich in de dagelijkse praktijk bezighouden met de inrichting, het onderhoud en de werking van veiligheidszones in de schoolbuurten (doelstelling Fonds Dominique de Graeve).

7. Werkingsmiddelen

a. Financiële middelen:

In 2008 stelde het stadsbestuur een budget van 1240 € ter beschikking van de Milieu Advies Raad.

Sinds november 2004 zijn de middelen die ter beschikking gesteld zijn door het Fonds Dominique De Graeve op een aparte rekening geplaatst. Dit maakt een eenvoudige splitsing mogelijk tussen de middelen van de stad en de middelen van het fonds dat we ter beschikking hebben voor de uitvoering van het project "Op [de] Weg!". Deze laatste fondsen horen niet toe aan de stad Mortsel en mogen niet gebruikt worden voor andere projecten van de milieuraad.

De milieuraad beschikte in 2008 ook over een financiële reserve afkomstig van overschotten uit vorige jaren.

De subsidie van de stad aan de milieuraad is reeds decennia lang gelijk gebleven. We merken dat de uitgaven van de milieuraad de laatste jaren steevast groter zijn dan de subsidie van de stad. Rekening houdend met de stijgende levensduurte, dringt zich een verhoging van de toelage op.

b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur:

Van de stad ontvangt de milieuraad o.a. volgende ondersteuning:

- Het stadsbestuur staat in voor de verzending van de briefwisseling van de milieuraad.
- Het stadsbestuur staat in voor de verzekering ‘ongevallen’ en ‘burgerlijke aansprakelijkheid’ voor de medewerkers aan milieuraad-activiteiten zoals ‘behaagactie’, ‘dag van het park’, …
- De milieuraad kan gebruik maken van de fotokopieerapparatuur (voor kleine oplagen drukwerk).
- De milieuraad kan gratis beschikken over vergaderlokalen en uitrusting voor informatie- en sensibilisatievergaderingen.
- Het stadsbestuur stelt gratis webruimte ter beschikking voor de website van de adviesraad.
- Het stadsbestuur levert logistieke steun voor het organiseren van de behaag- en de nestkastenactie. (o.a. vervoer, werkruimte, goederenontvangst, kantoorbenodigdheden).
- Het stadsbestuur heeft informele steun geleverd voor het collectieve tanksaneringsproject.
- Het stadsbestuur stelt ruimte ter beschikking in het stedelijke informatieblad. Zie: externe communicatie - publicatie in "Mortsel Info"

c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad:

Het stadsbestuur bezorgt de milieuraad de informatiebrochures die haar toegezonden worden door verschillende instanties.

De bezorging van de agenda en de verslagen van de gemeenteraad verliep in 2008, net zoals in 2007, niet zo vlot: meermaals werden deze documenten niet bezorgd én waren ze evenmin tijdig beschikbaar op de website van de stad.

Bessemgebied Mortsel - met dank aan Hugo Berghmans

8. Overzicht van de vergaderingen in 2008

a. Algemeen:

De vergaderingen van de Milieu Advies Raad staan open voor alle belangstellenden. Iedereen heeft er spreekrecht.

De milieuraad vergadert op vaste data:

- 2e donderdag van de maand: milieuraad (wordt verschoven indien deze samenvalt met een gemeenteraadscommissie)
- 4e maandag van de maand: vergadering dagelijks bestuur - deze vergadering vervalt meestal omdat er via e-mail overlegd wordt.
- tijdens de maanden juli en augustus is er geen vergadering van de milieuraad
- indien de vergaderdata samenvallen met (school)vakantiedagen, dan worden deze verschoven

In 2008 werden er 10 vergaderingen van de milieuraad gehouden.

De vergadering van juni werd (stilaan traditioneel) voorafgegaan door een wandeling door een stukje Mortselse natuur. Dit jaar stond een bezoek aan de parkzone op het programma.

Het aantal deelnemers aan de vergaderingen van de milieuraad bleef stabiel. Gemiddeld waren er 12 personen aanwezig (minimum: 10; maximum: 15; mediaan: 13). Gemiddeld 66 % van de stemgerechtigde leden waren aanwezig op de vergadering.

Het aantal deelnemers op de vergaderingen is in volgende tabel in detail opgegeven:

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
1996	10	18
1997	9	12
1998	10	15
1999	11	16
2000	9	17
2001	10	18
2002	10	14
2003	10	12
2004	10	12
2005	11	12
2006	10	15
2007	10	12
2008	10	12

Het dagelijkse bestuur van de milieuraad had regelmatig informele (via e-mail en telefoon) besprekingen ter voorbereiding van de open vergaderingen van de milieuraad.

b. Themavergaderingen:

In mei 2008 werd er een “open milieuraad” rond “trage wegen” georganiseerd.
Andy Vandevyvere van de vzw Trage wegen gaf informatie over een lokaal herstelplan van trage wegen. Zo'n proces is een samenwerking tussen verschillende gemeentediensten en gebruikersgroepen, waarbij de trage wegen van een stuk van de gemeente in kaart worden gebracht en geëvalueerd.
Daarnaast werd er ook stil gestaan bij de verschillende meerwaarden van trage wegen (verkeersveiligheid, natuurontwikkeling, erfgoed, zachte recreatie, enz.).

Ook dit jaar moeten we vaststellen dat ondanks de uitgebreide werving deze “open milieuraad” nauwelijks andere personen (burgers, stadspersoneel, gemeenteraadsleden, …) kan bereiken dan de leden van de milieuraad.

c. De belangrijkste agendapunten van de vergaderingen 2008:

- **10 januari 2008:**
  - Voorstelling jaarverslag 2007
  - Verkiezing bestuur milieuraad 2008
- **21 februari 2008:**
  - Toelichting over de werking van het Vlaams fietsfonds
  - Projectvoorstel sensibilisering rond Kyoto - wedstrijd energiebesparing voor verenigingen
  - Verticale windmolen te Mortsel?
  - Voorstel advies inplanting sociale woning bouw in de zone “Hollandse tuin”
  - Initiatieven om harmonisch parkbeheer van Fort: stand van zaken
  - Overzicht nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Vlaams gewest
- **20 maart 2008:**
  - Voorstelling campagne regiowerking ProvAnt in het kader van ‘Countdown 2010’
  - Milieujaarverslag 2007: kennisneming en advies
  - Projectvoorstel sensibilisering rond Kyoto voor de adviesraden/verenigingen
  - Samenwerkingsovereenkomst milieu Mortsel-Vlaamse overheid 2008-2013: advies ondertekening in basisniveau en gevorderden
  - Advies sociale invulling RUP Ter Linden – zone Hollandse Tuin en Hof ter Linden
- **10 april 2008:**
  - Integreren van een duurzaamheidtoets in de adviezen van de milieuraad
  - Tandem-dossiers “beter adviseren”
- **7 mei 2008:**
  - Open milieuraad “trage wegen”
  - Advies polyvalent paviljoen op terreinen fort 4
  - Advies opmaak thermografische foto
  - Advies dakisolatie groot bad zwembad Den Bessem
  - Nieuwe parking ‘Opnieuw en Co’
- **19 juni 2008:**
  - Wandeling in de parkzone
  - Opnieuw & Co. – de parking
  - Bespreking voorontwerp ruimtelijk structuurplan Parkzone
  - Voorstelling mogelijke nieuwe projecten milieuraad– bespreking
- **11 september 2008:**
  - Ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) ‘Stadsplein’ - bespreking plannen
  - Ruimtelijk uitvoeringsplan R11 – omleiding luchthaven Antwerpen
  - Advies ontwerp begrotingswijziging nr. 1 en 2 voor 2008
  - Advies “wonen boven winkels”
  - Ontwerp advies “belasting op onbebouwde percelen”
- **9 oktober 2008:**
  - Openbaar onderzoek ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) ‘Stadsplein’
  - Advies aanpassing subsidie duurzaam omgaan met water
  - Vraag tot advies - maatschappelijk verantwoord ondernemen
  - Advies oprichting werkgroep rond de ‘renovatie’ van het bouwreglement
  - Eerste ontwerp begroting ‘milieu’ 2009
  - Memorandum “duurzame ruimtelijke ordening” – actualisatie document
  - Voorstel advies “trage wegen”
- **27 november 2008:**
  - Advies trage wegen plan
  - Advies volledige terugbetaling abonnementskosten openbaar vervoer stadspersoneel
  - Advies gewestelijk RUP afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen
  - Eerste bespreking RUP Stadsplein
  - Suggesties projecten stad Mortsel in kader van de samenwerkingsovereenkomst
  - Projectvoorstel voor natuurontwikkeling volgens het principe van 'Harmonisch parkbeheer' in de parkzone
- **18 december 2008:**
  - Advies RUP stadsplein
  - Advies maatschappelijk verantwoord aankoopbeleid

9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen

a. Algemeen:

In 2008 werden er 19 adviezen uitgebracht. Hiervan bracht de milieuraad er 12 uit op eigen initiatief.

Het College van Burgemeester en Schepenen heeft de milieuraad 7 maal om advies gevraagd (6 punten die een verplicht advies van de milieuraad vereisen; één spontane vraag tot advies).

Over de definitieve versie van de begroting 2008 – gedeelte milieu - werd geen advies gegeven omdat het document op het moment van de vergadering reeds goedgekeurd was door de gemeenteraad.
Het voorontwerp dat nauwelijks afweek van de definitieve versie werd wel uitvoerig besproken in de milieuraad.

Volgens de statuten mag de milieuraad rekenen op een responstijd door het stadsbestuur van 3 maanden.

b. Adviezen in detail:

Volgende adviezen werden overgemaakt aan het gemeentebestuur:

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
21/02/2008	**kleine windmolen in Mortsel** - De milieuraad vraagt om in de nieuwe RUP's de mogelijkheid te voorzien om kleinschalige windmolens te kunnen plaatsen en vraagt aan het stadsbestuur om bij wijze van voorbeeld en proefproject minstens één dergelijke installatie te plaatsen (bv op dak OCMW Meerminne) - Het college wacht verdere reglementering van de hogere overheden af op basis waarvan in samenspraak met de stedelijke cel ruimtelijk ordening normen kunnen ontwikkeld worden. In samenspraak met de stedelijke cel ruimtelijke ordening zal de uitvoering van een proefproject worden voorbereid. - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008
21/02/2008	**Vlaams fietsfonds** - De milieuraad vraagt om maximaal gebruik te maken van de subsidiemogelijkheden van het Vlaams Fietsfonds (o.a. voor bereikbaarheid Sportlandschap, fietspaden langs Krijgsbaan en berm). - Het stadsbestuur maakt gebruik van de mogelijkheden van het Vlaamse fietsfonds en heeft het project aanleg fietspaden Boechoutselei al met succes ingediend - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008
20/03/2008	**samenwerkingsovereenkomst Stad Mortsel – Vlaamse overheid 2008 – 2013** - De milieuraad geeft unaniem een gunstig advies aan het voornemen van het stadsbestuur om de nieuwe samenwerkingsconvenant met de Vlaamse overheid te ondertekenen in het niveau 'basis' en 'onderscheiding'. - De gemeenteraad keurde op 22 april 2008 de samenwerkingsovereenkomst 'milieu' 2008-2013 met de Vlaamse overheid goed in onderscheidingsniveau. Er werden voor 2008 al 2 projecten ingediend (opmaak thermografische foto en dakisolatie zwembad Den Bessem). - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	24/11/2008
20/03/2008	**kennisname milieujaarverslag 2007** - De milieuraad neemt unaniem en zonder opmerkingen kennis van het milieujaarverslag 2007 - De gemeenteraad keurde op 18 maart 2008 het milieujaarverslag 2007 goed - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	24/11/2008
20/03/2008	**sociale invulling RUP Ter Linden – zone Hollandse Tuin en Hof ter Linden** - De milieuraad vraagt om de bijkomende sociale woningen niet te voorzien aan de Koeisteerthofdreef maar in de zone Hollandse tuin en Hof Ter Linden. Hierdoor zou de open ruimte aan de Koeisteerthofdreef maximaal gespaard worden en treedt er geen te grote concentratie van soclale woningen in één gebied optreedt. - Dit zal verder onderzocht worden bij de uitwerking van het RUP ter Linden en RUP Koeisteerthofdreef - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
8/05/2008	**nieuwe thermografische luchtfoto** - In 2009 wil het stadsbestuur in samenwerking met stad Antwerpen en 16 andere gemeenten in de buurt een nieuwe thermografische luchtfoto laten maken om (dak)isolatieproblemen van het woningenpark in beeld te brengen. - In het kader van het luik “projecten” van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams gewest wenst het stadsbestuur voor deze luchtfoto een subsidie aan te vragen bij het Vlaams gewest. Deze subsidieaanvraag dient vergezeld te zijn van een advies van de milieuraad. - De milieuraad vraagt als aanvulling op de luchtfoto ook een thermografische camera aan te schaffen om koudebruggen en warmtelekken op te sporen. - Het stadsbestuur zal het voorstel tot aankoop van een thermografische camera overmaken aan het departement leefmilieu van de provincie (Zij ondersteunen gemeenten voor projecten rond o.m. energie). - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	24/11/2008
8/05/2008	**isolatie dak zwembad 'den bessem'** - In 2009 wenst het stadsbestuur de isolatie van het dak te vernieuwen. In het kader van het luik “projecten” van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams gewest wenst het stadsbestuur voor deze werken subsidie aan te vragen bij het Vlaams gewest. Deze subsidieaanvraag dient vergezeld te zijn van een advies van de milieuraad. - De milieuraad adviseert om op het nieuwe dak ook ruimte te voorzien voor zonnepanelen voor de opwekking van elektriciteit en warm water en ook de raampartij van het grote bad te vervangen. - Het college heeft voorgesteld om in de begroting 2009 geld te voorzien voor een masterplan zwembad zodat alle investeringen in een ruimer toekomstkader kunnen bekeken worden. - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	24/11/2008
8/05/2008	**inplanting polyvalent (fuif)lokaal op fort 4** - Het stadsbestuur wenst een nieuwe polyvalente ruimte voor fuiven, optredens en andere evenementen te realiseren op de terreinen van fort 4. - De milieuraad geeft een negatief advies voor verdere bebouwing van het binnen- en buitenglacis van Fort 4 - Het college beslist dit advies van de milieuraad door te sturen naar de werkgroep polyvalent paviljoen die het zal verwerken in haar eindadvies. - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	24/11/2008
11/09/2008	**voorontwerp RUP ‘stadsplein’** - Met dit advies vraagt de milieuraad om het voorontwerp RUP ‘stadsplein’ aan te passen alvorens het voorlopig te laten vaststellen door de gemeenteraad. - De argumenten voor deze vraag lopen gelijk met het advies voor het openbaar onderzoek van 18/12/2008 (zie verder). - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008
11/09/2008	**‘Wonen boven winkels’** - De milieuadviesraad stelt voor om het wonen boven winkels aan te moedigen door het opstellen van een aangepast gemeentelijk bouwreglement, een subsidiereglement en een heffing. - In de gemeenteraad van 16 december 2008 zal het budget 2009 besproken worden waarin een premiestelsel in het vooruitzicht wordt gesteld (budget 25.000 euro) - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
11/09/2008	**openbaar onderzoek R11 omleiding luchthaven Antwerpen** - Op 21 mei heeft de Vlaamse Regering het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan R11 – omleiding luchthaven Antwerpen voorlopig vastgesteld. Om aan de internationale veiligheidsregels te voldoen, moet in het verlengde van de landingsbaan van de luchthaven van Deurne een veiligheidsstrook komen (Runway End Safety Area; RESA). De landingsbaan zelf wordt niet verlengd. Het Vlaams gewest stelt voor om hiervoor de R11 (Krijgsbaan) te verleggen. De bestemming van de gronden rond de R11 zullen van bestemming veranderen: het landbouwgebied tussen het nieuwe tracé van de R11 en het huidige luchthaventerrein wordt van landbouwgebied omgevormd tot luchthavenzone met bouwverbod. - De milieuraad vraagt het Vlaams gewest om de boog rond de RESA symmetrisch uit te voeren met de zijde van Borsbeek zodat de weg langs de Mortselse zijde sneller terug aansluit op het oorspronkelijke traject van de R11. - Indien de loop van de Fortloop verlegd moet worden, vraagt de milieuraad om de nieuwe loop meanderend aan te leggen, met een voldoende capaciteit om hemelwater van de stroomopwaarts gelegen zones af te voeren. - De milieuraad vraagt om zowel bij de aanleg van de weg als bij het eventueel herlokaliseren van de fortloop maximaal aandacht te schenken voor natuurontwikkeling om de milieuschade van de uitbreiding van de luchthaven te beperken. - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008
11/09/2008	**ontwerp begrotingswijziging nr. 1 en 2 voor 2008** - De milieuraad geeft unaniem een gunstig advies aan het ontwerp begrotingswijziging nr. 1 en 2 voor 2008 - De milieuraad vraagt om niet enkel de uitgaven voor de aankoop van extra GFT-emmers te plannen, maar ook de daarbij horende inkomsten uit de verkoop van de emmers op te nemen. - De milieuraad wenst dat naast de inkomsten die de stad verwerft met het aansluiten van rioleringen voor rekening van Ri-Ant, ook de daarbij horende kosten in beeld gebracht worden in de begrotingswijziging. - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	24/11/2008
9/10/2008	**oprichting werkgroep rond de 'renovatie' van het bouwreglement** - De milieuraad stelt voor om een werkgroep op te richten om de aanpassing van het bouwreglement te begeleiden. Deze werkgroep kan bestaan uit leden van verschillende adviesraden, specialisten, ambtenaren, relevante organisaties, …) gezamenlijke prijsvraag voor de uitvoering van de werken - De stedelijke cel ruimtelijke ordening is thans bezig met de actualisatie van het gemeentelijk bouwreglement en het zal ten gepaste tijde voorgelegd worden aan de stedelijke adviesraden GECORO, adviesraad Wonen en de milieuraad. - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008
9/10/2008	**aanpassing subsidie duurzaam omgaan met water** - De milieuraad geeft een gunstig advies maar stelt voor om de regeling van afkoppelingsadvies en gezamenlijke prijsvraag voor de uitvoering van de werken uit te breiden naar de straten die reeds voorzien zijn van een gescheiden stelsel (Kerkstraat, Ter Varentstraat (deel), Van Arteveldestraat, Dosfellei (deel)) - De milieuraad stelt ook voor om een heffing in te voeren om de uitvoering van de verplichte afkoppelingswerken bij de aanleg van een gescheiden stelsel af te dwingen. In de gemeenteraad van 18 november 2008 werd hieromtrent een beslissing genomen. - Het afkoppelingsadvies en de gezamenlijke prijsvraag voor de uitvoering van de werken wordt aangeboden door Ri Ant bij aanleg of heraanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en niet bij reeds eerder uitgevoerde projecten. De betrokken inwoners kunnen voor afkoppelingsadvies wel terecht bij onze diensten. De mogelijkheden van een heffing of een andere manier om de uitvoering van de verplichte afkoppelingswerken bij de aanleg van een gescheiden stelsel af te dwingen, wordt momenteel op Vlaams niveau onderzocht (via VVSG). Van zodra het duidelijk is welke mogelijkheden er zijn voor de gemeentebesturen zal dit terug op de agenda worden geplaatst. - Advies op initiatief van de milieuraad	24/11/2008

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
27/11/2008	**volledige terugbetaling abonnementskosten openbaar vervoer stadspersoneel** - De milieuadviesraad vraagt om in het kader van de goedkeuring van de nieuwe rechtspositieregeling voor het stadspersoneel de abonnementskosten voor woon-werkverkeer van het stadspersoneel volledig terug te betalen zoals dit nu al gebeurt bij de Vlaamse overheid, het provinciebestuur, stad Mechelen, stad Herentals maar ook Edegem, Boechout, Kontich, Wommelgem, … - De milieuadviesraad merkt immers op dat momenteel nog 50% van het stadspersoneel met de eigen wagen komt werken en dat alle mogelijke maatregelen moeten genomen worden om dit aandeel te verminderen. - De gemeenteraad heeft in haar zitting van 16 december 2008 beslist om 80 % van de abonnementskosten van het woon-werkverkeer ten hare laste te nemen - Advies op initiatief van de milieuraad	22/12/2008
27/11/2008	**gewestelijk RUP afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen** - De Vlaamse regering heeft op 5 september 2008 het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Afbakening grootstedelijk Gebied Antwerpen voorlopig vastgesteld. Met dit plan stelt de Vlaamse Regering twee zaken voor: o een afbakeningslijn die aangeeft waar de stedelijke ontwikkeling van het Antwerpse in de toekomst kan gebeuren. o aanpassingen aan de stedenbouwkundige voorschriften op verschillende locaties om nieuwe ruimte te creëren voor wonen, werken, verkeersinfrastructuur stadsbossen en stedelijk groen. - Het plan grijpt in op de bestemming van volgende zones te Mortsel: o Koeisteerthof: omzetten van het woonuitbreidingsgebied in woongebied (grootste deel is nu open ruimte) o Gebied voor stedelijke activiteiten Vredebaan: het bedrijventerrein wordt omgevormd tot een gebied voor stedelijke activiteiten. Het gebied is dan bestemd voor lokale bedrijfsactiviteiten, wonen en aan wonen verwante activiteiten en voorzieningen. o Regionale luchthaven Antwerpen: de zuidwestelijke hoek van de luchthaven wordt omgevormd tot bedrijventerrein. - De milieuraad mist in gans het plan een groennorm voor het stedelijke gebied. - Deelgebied “Vredebaan”: o De milieuraad wenst dat een groter gedeelte van de zone voorbehouden wordt voor nijverheden omdat Mortsel over weinig KMO-zonesbeschikt. o Er wordt gepleit voor secundaire verbindingen met de omliggende straten zodat er een fijnmazig netwerk van wegen ontstaat voor de zachte weggebruikers. o De milieuraad vraagt om de nu ingebuisde historische Kleine Struisbeek terug open te leggen. - Deelgebied “Koeisteerthof”: o De milieuraad wenst niet dat door het omzetten van de nu nog open ruimte in woongebied, het gebied ten prooi valt aan woonprojecten. o De te verwachten bebouwing zal de ‘sociale mix’ in de woonwijk nog verder scheef trekken, wat samenlevingsproblemen kan creëren. - Regionale luchthaven Antwerpen: o De milieuraad wenst geen bedrijventerrein aan de Antwerpse luchthaven omdat dit gepaard gaat met een belangrijk verlies aan open ruimte. o Ook wordt gewezen op de impact van het verkeer naar het bedrijventerrein op de nu al chaotische verkeersafwikkeling door Mortsel - Advies op initiatief van de milieuraad	22/12/2008

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
27/11/2008	**trage wegenplan** - De milieuadviesraad vraagt om de bestaande inventaris trage wegen (bestaande toestand en gewenste toestand) voor te leggen aan alle gemeentelijke adviesraden, Fietsersbond, Natuurpunt, … om eventueel verder aan te vullen en vervolgens te laten goedkeuren door de gemeenteraad - De milieuadviesraad vraagt het stadsbestuur om een stappenplan op te stellen om de gewenste toestand te realiseren (eventueel in kader sneltoets mobiliteitsplan) rekeninghoudend met de subsidiemogelijkheden en dit plan voor te leggen aan de adviesraden. - De milieuadviesraad vraagt om in het budget 2009 en volgende de nodige middelen voor de uitvoering van het stappenplan te voorzien en het trage wegenplan te publiceren. - Het college (2 juni 2008) keurde de inventaris trage wegen goed (bestaande toestand en gewenste toestand) en besloot het plan te gebruiken voor volgende functies: o onderdeel voor de actualisatie van het mobiliteitsplan en basis voor de vaststelling van prioriteiten en de opmaak van een investeringsplan voor het inrichten en verbeteren van de trage wegen. o Voor de periode 2009-2013 (looptijd geactualiseerd mobiliteitsplan) wordt jaarlijks een vast budget voorzien van 50.000 euro/jaar. o basis voor opmaak RUP en behandelen van verkavelingsaanvragen (voorzien van trage wegen) o basis voor bewegwijzering fietspaden (recreatief en functioneel) o basis voor publicatie trage wegenkaart op website en in Mortsel Info (recreatief en functioneel) - Het college zal het trage wegenplan en het investeringsplan voorleggen aan de gemeenteraad, alle betrokken adviesraden en verenigingen - Advies op initiatief van de milieuraad	22/12/2008
18/12/2008	**maatschappelijk verantwoord aankoopbeleid** - De milieuraad juicht de ingeslagen weg van het stadsbestuur toe om een duurzaam aankoopbeleid te voeren in specifieke gevallen - De milieuraad vraagt om dit beleid zo veel mogelijk door te trekken naar alle aankopen van het stadsbestuur. - Dit advies werd uitgebracht op vraag van het stadsbestuur	/
18/12/2008	**ontwerp RUP stadsplein** - In het kader van het openbaar onderzoek naar het RUP “Stadsplein” werd een advies uitgebracht met volgende krachtlijnen: o Streven naar een “duurzame ruimtelijke ordening” o Parking achter stadhuis en “kastanjebosje” achter politiebureel integreren in RUP fort 4 o Bebouwing parking achter stadhuis kan niet o Ondergrondse parking: positief o Gebrek aan een verkeersstudie, impact van verkeer op rondweg op de lokale luchtkwaliteit o Bouwvoorschriften van de gebouwen aan de rand van het plein horen thuis bij het RUP ‘Stadsplein’, niet in andere RUP’s. o Groennorm voor het stadsplein o Er dient gepeild te worden naar de acceptatie van het RUP “Stadsplein” bij de bevolking - Advies op initiatief van de milieuraad	/

Alle adviezen werden in consensus door de leden van de milieuraad uitgebracht.

c. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur:

Ook het nieuwe stadsbestuur vraagt blijkbaar enkel nog advies over de verplichte thema's. In lang vervlogen tijden werden (nagenoeg) alle milieuthema's voor advies voorgelegd.

In 2008 kunnen we niet dadelijk vaststellen dat de adviesfunctie van de milieuraad op het beleid heeft kunnen wegen.

De Milieu Advies Raad is in 2007 voor 17 van de 19 adviezen in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan deze adviezen gegeven heeft.
Negen adviezen werden binnen de voorgeschreven termijn van drie maanden beantwoord.
Voor 8 adviezen uit 2008 werd de normale antwoordtermijn van 3 maand overschreden.
Voor 2 adviezen loopt de toegelaten antwoordtermijn nog.

De kentering in de responstijd die in 2006 vastgesteld werd, is niet bestendigd kunnen worden in 2007 en 2008.

Het stadsbestuur heeft gevolg gegeven aan de adviezen in twee reeksen op het einde van 2008 (zittingen van college van burgemeester en schepenen van 24/11/2008 en 22/12/2008).

De verbetering van de gemiddelde antwoordtijd 5 maanden in 2007 naar 4,5 maanden in 2008 werd gerealiseerd door de laatste drie adviezen binnen de maand te beantwoorden. We kunnen zonder schroom stellen dat het stadsbestuur de statuten van de milieuraad én de samenwerkingovereenkomst met de Vlaamse overheid op dit vlak met de voeten treedt. (Ter info: minimale responstijd: 25 dagen; maximale responstijd: 277 dagen)

Werkjaar	antwoordtijd op adviezen (dagen)
1996	186
1997	165
1998	59
1999	112
2000	92
2001	231
2002	181
2003	167
2004	121
2005	150
2006	98
2007	156
2008	139 (*)

(*) : rekening houdend met nog ontbrekende antwoorden

10. Externe communicatie

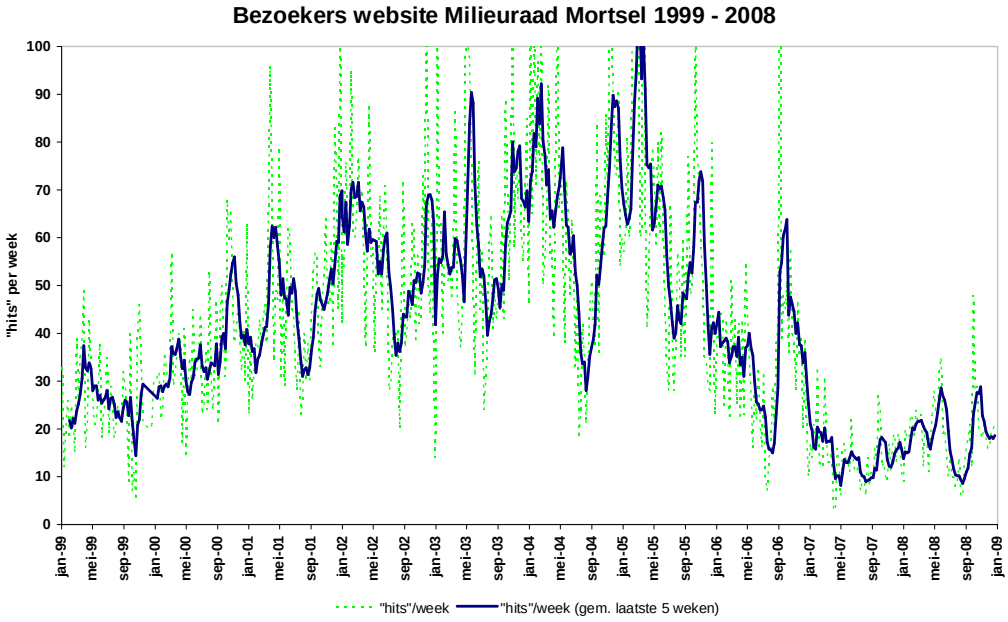
a. website www.milieuraadmortsel.be:

Vanaf juni 1998 beschikt de milieuraad over haar eigen website én een eigen domeinnaam: http://www.milieuraadmortsel.be (sinds 2001).

De website wordt door de milieuraad zelf beheerd en wordt beschikbaar gesteld via de webserver van de stad Mortsel.

De website werd in 2008 dagelijks bezocht door gemiddeld 2.7 bezoekers.
In 2008 hebben we in totaal 970 unieke bezoekers gehad (59% minder dan in 2006). De bruuske daling van het aantal bezoekers in 2006 en 2007 wordt waarschijnlijk veroorzaakt door het veranderen van leverancier van webstatistieken.
Sinds haar ontstaan in juni 1998 telden we reeds 22.053 bezoekers.

jaar	gem. hits/dag	bezoekers	cumulatief
1998	2.0	(300)	(300)
1999	3,7	1289	1.589
2000	5,2	1.899 (+47%)	3.488
2001	6,8	2.464 (+30%)	5.952
2002	7.8	2.845 (+15%)	8..797
2003	8.8	3.191 (+12%)	11.988
2004	9.1	3.324 (+4.2%)	15.312
2005	9.2	3.221 (-3.1%)	18.533
2006	5.1	1.807 (-44%)	20.340
2007	2.0	743 (-59%)	21.083
2008	2.7	970 (+31%)	22.053

De informatie op de website wordt meerdere malen per maand geactualiseerd.
Enkele cijfers:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
aantal pagina's (% aangroei)	382	435 (+13.9%)	460 (+5.7%)	518 (+12.6%)	586 (+13.1%)	631 (+7.7%)	710 (+12.5%)
aantal afbeeldingen		260	370	406	470	475	500
hoeveelheid informatie (Mb) (waarvan afbeeldingen - Mb)	8.6 (4.1)	13.6 (7.5)	19.1 (9.9)	23.1 (10.6)	36.0 (13.2)	39.7 (13.5)	61.1 (15.0)
aantal gewijzigde bestanden (% gewijzigde bestanden)		166 (23.9%)	288 (62.6%)	156 (30.1%)	195 (33.3%)	121 (19.2%)	185 (53.0%)

Bij de bouw van de website wordt aandacht besteed aan de toegankelijkheid voor de visueel gehandicapte internetgebruiker.

b. Website www.milieuraad.be:

Op 16 september 2003 werd de portaalsite www.milieuraad.be officieel gelanceerd. Op deze website vindt men informatie voor, van, over en door alle gemeentelijke, provinciale en gewestelijke milieuraden.

De Mortselse milieuraad heeft geen gebruik gemaakt van de faciliteit om ook op deze portaalsite een webstek te creëren. Dit zou impliceren dat er twee websites onderhouden zouden moeten worden.

Er is gekozen om op www.milieuraad.be de basisinformatie van de Mortselse milieuraad te publiceren en de bezoekers door te verwijzen naar de eigen website www.milieuraadmortsel.be.

c. Publicaties in de pers:

In 2008 werden geen betalende advertenties geplaatst in de lokale pers.

De milieuraad heeft in 2008 persberichten verspreid over:

- Inzameling van taxussnoeisel
- Open milieuraad "trage wegen"
- Dag van de Aarde Mortsel 2008
- Tentoonstelling Kikkerblues en Paddencruise

Deze persberichten resulteerden regelmatig in krantenartikels.

Daarnaast kwam de milieuraad nog in de pers met:

- Infomoment RUP stadsplein
- “wonen boven winkels”
- Behaagactie

d. Publicaties in Mortsel Info:

De milieuambtenaar zorgt voor de publicatie van artikels in het stedelijk informatieblad.

We moeten hier echter wel rekening houden met de lange periode tussen de deadline voor de artikels en de publicatiedatum (6 weken). Dit maakt dit communicatiemiddel ongeschikt om agenda's voor vergaderingen of kort geplande activiteiten aan te kondigen.

"Mortsel Info" voldoet prima om acties zoals de nestkasten of de behaagactie te ondersteunen: er moet een grote hoeveelheid informatie verspreid worden en deze kan lang op voorhand samengesteld worden.

60% van de vergaderingen van de milieuraad werden in 2008 in 'Mortsel info' aangekondigd, een beter resultaat dan in 2007.

De acties van de milieuraad (stookolietanks, dag van de aarde, nestkastenactie, behaagactie, …) kregen traditiegetrouw steeds een ruime plaats in het blad.

Overzicht publicaties in "Mortsel Info" en betaalde inlassingen in de lokale pers:

Maand	Mortsel Info		Lokale pers (betaalde inlassingen)		Totaal (cm²)
	Aankondiging vergadering (cm²)	Informatie over acties (cm²)	Aankondiging vergadering (cm²)	Informatie over acties (cm²)	
Januari	/	/	/	/	/
Februari	/	105	/	/	*105*
Maart	24	/	/	/	*24*
April	/	389	/	/	*398*
Mei	/	/	/	/	/
Juni	27	/	/	/	*27*
Juli/Augustus	/	/	/	/	/
September	27	814	/	/	*841*
Oktober	25	425	/	/	*450*
November	35	/	/	/	*35*
December	35	/	/	/	*35*
TOTAAL	***173***	***1733***	***0***	***0***	***1915***

Werkjaar	Mortsel Info		Lokale pers (betaalde inlassingen)		Totaal (cm²)
	Aankondiging vergadering (cm²)	Informatie over acties (cm²)	Aankondiging vergadering (cm²)	Informatie over acties (cm²)	
2004	12	2197			*2209*
2005	209	2001	27	0	2237
2006	161	1736	36	63	1996
2007	117	1877	0	0	1994
2008	173	1733	0	0	1915

e. Informatiepunt en tentoonstellingsstand:

Op de Jaarmarkt was ditmaal een informatiestand van de milieuraad aanwezig met informatie rond de asbestproblematiek.

11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven

a. Acties

1. Stookolietanks:

Met de tankslag wil de milieuraad de burgers de gelegenheid geven om op een voordelige wijze (volumevoordeel door verschillende werven gelijktijdig aan te besteden) hun oude stookolietank op een verantwoorde wijze buiten dienst te stellen.). De actie werd gelanceerd in 2004 en wordt jaarlijks herhaald om aan de vraag van de burger te kunnen voldoen.

Na een oproep in "Mortsel info" en door spontane meldingen werden 11 tanks bijeengebracht die eind juni 2008 opgeruimd werden.

Dit brengt het totaal op 159 opgeruimde tanks.

De volgende campagne is gepland in het voorjaar 2009.

2. Nestkastenactie:

In verstedelijkte gebieden is steeds minder nestgelegenheid aanwezig voor vogelsoorten die traditioneel tussen de woningen huisden. Zij vonden hun onderkomen in schuren, stallen, oude daken met veel spleten en kieren, kleine landschapselementen zoals houtkanten en bosjes. Verbeterde isolatie en andere bouwtechnieken maken onze huizen "vogeldicht".
Omdat vogelsoorten zoals de huismus weinig of geen nestgelegenheid meer vinden, verdwijnen ze uit het straatbeeld. Met deze nestkastenactie willen we deze populaties ondersteunen.

2004 was het startjaar van de nestkastenactie. In 2005 valt de verkoop terug, maar blijkt zich in de volgende jaren gestabiliseerd te hebben.

Buiten de verkoop via het inschrijvingsformulier, werden er ook nog 22 nestkastjes verkocht tijdens infomomenten van de milieuraad.

	2004		2005		2006		2007		2008	
	besteld actie	losse verkoop	besteld actie	losse verkoop	besteld actie	losse verkoop	besteld actie	losse verkoop	besteld actie	losse verkoop
zelfbouwpakketten	23	17	17	11	10	34	49	1	7	
mezennest, green	15	2	30	1	19	6	12	15	7	
mezennest, multiplex	34	0	31	3	24	23	24	10	41	
mussenpot	52	1	39	1	39	2	39	0	24	
totaal aantal	***144***		***133***		***157***		***150***		***107***	
aantal klanten	***53***		***35***		***35***		***40***		***38***	

3. Behaag Mortsel:

Sinds 1996 wordt jaarlijks in de herfst een "behaagactie" in samenwerking met "Natuurpunt" georganiseerd. Het doel hiervan is meer streekeigen groen in de stedelijke omgeving aan te planten.

De totale verkoop in 2008 bedroeg 3086 planten, een equivalent voor 885 meter hagen. Deze planten werden verdeeld aan 53 gezinnen.
2008 werd gekenmerkt door een sterke verkoopsstijging van haagplanten aan meer klanten. 52% van de pakketten bestaan in 2008 uit gemengde hagen.

Bij de verkoop van klimplanten kenden we in 2008 ook een groei (51 stuks aan 14 klanten).

De notelaar was in 2008 “boom van het jaar”. Hiervan werden er 5 verkocht.

In samenwerking met de kringloopwinkel “Opnieuw en Co” werden er haagplanten aangekocht om als voorbeeldhaag te dienen voor toekomstige klanten. Deze zullen aangeplant worden op de parking voor deze kringloopwinkel.

Overzicht van de verkoop van haagplanten en bomen:

pakket	**aantal pakketten**										
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
Houtkant	6	5	6	2	3	2	2	17	2	1	0
Houtkant natte gronden	5	2	8	1	2	1	3	20	4	3	1
Geschoren doornloze haag	10	4	12	14	8	0	9	5	2	2	8
Doornhaag	12	20	5	12	1	6	9	6	4	6	15
Bloesem-en bessenhaag	18	23	25	15	7	6	15	14	6	5	9
Veldesdoornhaag	-	1	0	1	0	0	3	1	1	2	9
Haagbeukenhaag	24	34	29	29	16	10	13	16	18	7	16
Meidoornhaag	-	8	5	5	3	5	3	7	0	3	3
Beukenhaag	-	47	110	70	64	83	41	34	46	65	57
Vogelbosje	13	22	12	11	8	8	6	9	21	6	11
Knotwilg	20	30	6	4	0	2	5	13	2	1	36
Wilde appel									2		
Steeliep									0		
Mispel										4	
Veldesdoorn										0	
Notelaar											5
TOTAAL:	**108**	**196**	**218**	**164**	**112**	**123**	**109**	**142**	**108**	**105**	**170**
Aantal klanten:	?	62	63	59	44	42	43	62	40	45	53
Totaal aantal planten:	2600	3840	4938	3791	2623	2942	2438	2630	2243	2364	3086
Aantal meter haag aangeplant:	703	1114	1494	1047	733	786	759	1185	750	690	885

Overzicht van de verkoop van klimplanten:

klimplant	**aantal planten**							
	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
Bosrank	31	4	3	2	2	/	11	16
Wilde kamperfoelie	41	8	11	14	5	/	15	30
Klimhortentia	40	16	17	/	/	/	/	/
Wilde hop	17	17	7	3	3	/	4	5
Wilde wingerd	47	16	32	/	/	/	/	/
TOTAAL:	**176**	**61**	**70**	**19**	**10**	**/**	**30**	**51**
Aantal klanten:	41	28	19	8	4	/	11	14

4. Kippenactie:

Met de verkoop van kippen wil de milieuraad een bijdrage leveren in de beperking van de GFT-afval.

Ook omwille van de risico's van de vogelgriep, werd er in 2007 en 2008 geen kippenactie georganiseerd.

Omdat de vrees voor gevaarlijke vormen van vogelgriep lijkt af te nemen, werd er beslist om in 2009 opnieuw kippen te verkopen.

5. Actie ongeadresseerd reclamedrukwerk:

In 2008 werd er niet actief gewerkt rond ongeadresseerd reclamedrukwerk.

Het bedelen van ontradende stickers via het stadsbestuur gaat echter onverminderd door. De stickers moeten jaarlijks bijgedrukt worden.

b. Andere initiatieven:

1. Tentoonstelling “Kikkerblues en Paddencruise”:

De tentoonstelling "Kikkerblues en Paddencruise" is ingericht/opgebouwd door de Groendienst Beveren, de Hylawerkgroep en WAL-natuurpunt (Wase-Linkerscheldeoever).

De tentoonstelling bevatte 24 tekstpanelen over kikkers, padden en amfibieën, met veel foto's en weetjes. Door haar speelse opbouw was ze aantrekkelijk voor jong en oud.

Marina De Laet is erin geslaagd deze tentoonstelling naar Mortsel te brengen. Naast de talrijke bezoeken van de lokale scholen, was de tentoonstelling open voor het grote publiek op 17 februari 2008.
De tentoonstelling werd nog opgesmukt met verschillende randactiviteiten.

2. Evenement “Dag van de Aarde”:

Carina de Meyere is als actief lid van de milieuraad de motor achter het evenement dat op 20 april 2008 op fort 4 doorging in samenwerking met Natuurpunt en de fortgidsen.

Natuurpunt verzorgde een natuurwandeling, een infostand en een bio-café.

Op de rijsimulatoren van EcoLife konden een 40-tal personen hun rijvaardigheid testen op het vlak van energiezuinigheid.

Curieus verzorgde een infostand rond zonnepanelen.

De milieuraad stelde de thermografische foto’s tentoon en demonstreerde aan de hand van een werkend schaalmodel de werking van fotovoltaïsche panelen, zonneboiler en het toepassen van passieve zonne-energie.

3. Trage wegen:

Trage wegen zijn verbindingen of paden voor niet gemotoriseerd verkeer zoals wandelaars en fietsers.

In mei 2008 heeft de milieuraad er een themavergadering aan gewijd (zie punt 8.b – Themavergaderingen:)

De “trage wegenkaart” waaraan de milieuraad in 2007 heeft meegewerkt, werd in 2008 door het stadsbestur voorgesteld.

In het advies van 27 november 2008 (zie punt 9.b - Adviezen in detail:) werd het stadsbestuur gevraagd om actief een trage-wegenbeleid te voeren..

4. Memorandum “duurzame ruimtelijke ontwikkeling”:

De milieuraad heeft met het memorandum “duurzame ruimtelijke ontwikkeling” een evaluatie-instrument opgesteld om nieuwe ruimtelijke plannen binnen de gemeente te evalueren.

Het document bekijkt met welke milieuaspecten ruimtelijke plannen rekening moeten houden om tot een duurzame ruimtelijke ordening te komen. Het document bevat ook een ganse reeks aanbevelingen en de dringende vraag aan het stadsbestuur om een samenhangende structuur te creëren van plannen en reglementen.

Dit document leeft: op regelmatige basis zijn er aanpassingen en aanvullingen aangebracht.

Er is vanuit het stadsbestuur gevraagd om de punten uit het document als adviezen over te maken aan het college van burgemeester en schepenen (een globale reactie op het document vanuit het stadsbestuur bleek niet mogelijk).
Het opstellen van een dergelijke vloed aan adviezen kost tijd, maar er werd reeds een begin gemaakt aan de klus. De vergaderingen in 2009 zullen daardoor gedeeltelijk.

5. 'Op [de] weg' :

De Milieu Advies Raad Mortsel werd laureaat van de wedstrijd "Fonds Dominique De Graeve 1999" van de Koning Boudewijnstichting met het project "Verkeersopvoeding via parcours langs alle basisscholen in Mortsel".

Aan deze prijs was een geldbedrag van 4000 € verbonden om het project te kunnen uitvoeren.

De middelen die overgebleven zijn na de uitgave van het boek in 2004, werden in 2008 grotendeels besteed aan het project ‘Stoeprand… stop!’ van de stedelijke preventiedienst. (zie punt 16.f - Middelen voor het project “Op [de] weg”:)

6. Regio-milieuraad:

De milieuraden van de gemeenten Antwerpen, Boechout, Edegem, Hove, Kontich en Mortsel hebben een informele overlegstructuur op niveau van voorzitters en secretarissen.

In 2008 is dit overlegorgaan niet samengekomen.

In het kader van de nestkastenactie werd er wel samengewerkt bij de aankoop van de nestkastjes.

In 2009 zal er samengewerkt worden bij de organisatie van een kippenactie.

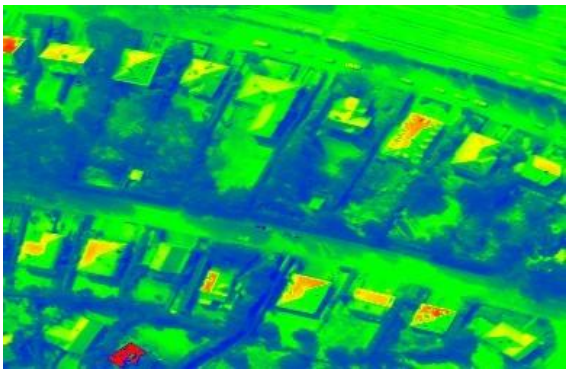

7. Energiemeters:

Sinds eind september 2003 beschikt de milieuraad over 3 sets van 2 energiemeters.
In 2007 werden er nog 2 extra aangekocht om de werking rond de klimaatwijken te ondersteunen.

Deze kunnen nog steeds voor een maand uitgeleend worden aan de infobalie van de technische dienst.

8. Straalt je dak?'

In het kader van het Europees project GMES-GUS, slaan de stad Mortsel, de Milieu advies Raad Mortsel, Tandem en het bedrijf EUROSENSE de handen in elkaar om via thermografische opnames warmteverliezen in de daken van Mortsel op te sporen.

Het belangrijkste doel van “Straalt je dak?” is de burger bewust te maken van het belang van een goede isolatie, dit zowel vanuit milieu-oogpunt als voor de portefeuille.

Deze foto’s uit 2004 kunnen nog steeds door de burgers geconsulteerd worden op de technische dienst. Hiervan wordt erg regelmatig gebruik van gemaakt.

9. Fiets- en wandelroutes:

Ondanks de hoge graad van verstedelijking, is het best mogelijk om mooie fiets- en wandeltochten te maken binnen de stad.

De milieuraad heeft in 2003 een tweetal routes door het Mortselse groen uitgestippeld. In 2005 werd het traject van de wandelroute aangepast omdat ze over een stukje privé-terrein liep.

De wegbeschrijvingen kunnen afgehaald worden op de infodienst van het stadhuis of gedownload worden op de website van de Mortselse milieuraad.

De milieuraad pleit reeds meerdere jaren ervoor de routes te bebakenen én nieuwe te ontwikkelen. Het stadsbestuur volgt hierin de milieuraad tot nu toe nog niet.

12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen

a. Burenraad Agfa-Gevaert:

De burenraad Agfa-Gevaert is begin 2008 één maal samengekomen.
Belangrijkste punten:

- Vergunningssituaties
  - Hermachtiging Gevaert 4
  - Ingebruikname W.K.K.
  - Aanpassing lozingsvergunning Gevaert 1-2-5
- Informatie rond bodem
- Buurtcontacten
- Vragen uit de buurt
  - Parking Ridder Van Ranstlei
  - Transport rond de vestingen
- Diversen

b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen:

In de nieuwe milieuvergunning van de luchthaven Deurne is de verplichting opgenomen om een overlegorgaan op te richten met de omwonenden (buurgemeenten + Boechout) dat tweemaal per jaar samenkomt.

In dit overlegcomité is de Mortselse milieuraad ook vertegenwoordigd door Marc Tobback.

Op elke vergadering komen volgende punten aan bod:

- Bespreking van het klachtenregister en het gegeven gevolg aan de klachten.
- Bespreking van het overzicht van de uitzonderlijk uitgevoerde nachtvluchten.

In de vergadering van midden het jaar worden de geluidscontouren en analyseresultaten van het geluidsmeetnet besproken.

In 2008 ging ook heel wat aandacht naar:

- de geplande uitbreiding van de luchthaven met een bedrijventerrein
- de omleiding van de Krijgsbaan rond de veiligheidsstrook aan het einde van de startbaan
- nieuwe milieuvergunning

c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:

De milieuraad heeft een vertegenwoordiger in de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Jan Desmyter is bij de wedersamenstelling einde 2007 opnieuw aangenomen als effectief lid van de GECORO.

d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en overlegorgaan stedelijke adviesraad voor cultuurbeleid Mortsel:

In het overlegorgaan van de stedelijke adviesraad voor cultuurbeleid Mortsel kunnen we in principe in overleg treden met de andere Mortselse adviesraden.

Dit adviesorgaan komt meerdere malen per jaar samen en organiseert ook vorming.

e. Adviesraad Wonen Mortsel:

De stedelijke Adviesraad Wonen Mortsel (AWM) is een advies-, inspraak-, en overlegorgaan dat in november 2007 opgericht werd.
Het heeft volgende doelstellingen:

- op vraag van het stadsbestuur of op eigen initiatief adviezen voorbereiden en/of uitbrengen over alle aangelegenheden betreffende het woonbeleid, die ook soms in andere 'inspraakorganen' aan bod kwamen of zullen komen.
- de inspraak van buurtbewoners stimuleren en bevorderen.
- het overleg tussen maatschappijen, verenigingen, bonden en besturen tot stand brengen.

Ivo Iven zetelt namens de milieuraad in dit adviesorgaan.

De goede samenwerking tussen de milieuraad en de AWM dient zeker vermeld te worden.

Bessemgebied Mortsel - met dank aan Hugo Berghmans

13. Zelfevaluatie op basis van een enquête

Om de werking van een milieuraad te evalueren is het handig wanneer men een beroep kan doen op een aantal maatstaven.

Er bestaan enkele algemene aanbevelingen die hun waarde hebben en van toepassing zijn voor de meeste milieuraden. Denk aan de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst over de samenstelling van de raad, frequentie van vergaderen, de aanwezigheid van een huishoudelijk reglement, enzovoort.

Tandem (www.tandemweb.be) heeft in 2004 geprobeerd om die maatstaven in een zelfevaluatietest te gieten. Aan de leden en de deelnemers van de milieuraad wordt jaarlijks gevraagd deze test nogmaals in te vullen om de werking over de jaren op te kunnen volgen.

	2004	2005	2006	2007	2008
aantal antwoordformulieren	12	14	13	9	10
responsgraad	60%	52%	62%	56%	56%

Samenvatting van de scores:

(er kan een score gegeven worden tussen 0 = niet akkoord en 5 = helemaal akkoord)	2004	2005	2006	2007	2008
relatie milieuraad - overheid	***71%***	***59%***	***56%***	***67%***	***63%***
De milieuraad ondervindt weinig tot geen politieke druk. Het gemeentebestuur respecteert onze onafhankelijkheid. De raad moet niet bevreesd zijn dat een negatief advies een negatieve weerslag zal hebben op de relaties met het gemeentebestuur of op de werkingsmiddelen.	3,9	3,1	3,7	4,1	3,6
De Milieuraad kan meestal in een vroeg stadium van de besluitvorming adviseren. Er wordt niet gewacht tot het besluit helemaal klaar is. De Milieuraad mag zich geregeld uitspreken over plannen en ideeën.	2,8	1,6	2,4	2,9	2,7
Je krijgt de ruimte, het budget en de administratieve ondersteuning om eigen initiatieven te ontwikkelen.	3,7	3,6	3,9	3,7	4,0
De schepen van milieu is meestal aanwezig.	3,7	2,6	0,7	2,2	1,9
Ambtenaren van de administratie zijn bereid uitleg te komen geven.	4,1	4,0	4,0	3,9	3,8
De impact op het gemeentelijk milieubeleid kan bevredigend genoemd worden. Adviezen van de milieuraad worden serieus genomen, bij niet-navolging wordt er meestal ook duidelijk gecommuniceerd waarom.	3,3	2,7	2,3	3,3	2,8
samenstelling en organisatie	***81%***	***77%***	***81%***	***80%***	***79%***
Alle geledingen van de bevolking zijn vertegenwoordigd in de milieuraad (jong en oud, middenstander, landbouwer, jager, cultuurminnaar, geïnteresseerde burger, milieu- en natuurverenigingen...).	1,5	1,9	1,9	1,6	1,7
De uitnodigingen voor de algemene vergadering worden tijdig verstuurd.	4,8	4,4	4,5	4,3	4,6
Vertegenwoordigers van politieke partijen, gemeentepersoneel of leden van de gemeenteraad zijn uitgesloten van stemrecht.	4,8	4,4	4,6	5,0	4,8
De raad komt voldoende samen om behoorlijk te functioneren.	4,7	4,5	4,5	4,8	4,7
De milieuraad beschikt over een goed huishoudelijk reglement.	4,6	4,3	4,6	4,3	4,3
De adviezen worden gecommuniceerd naar een breder publiek, vb. via ledenbladen van verenigingen, gemeentelijk infoblad, website,...	4,0	3,6	4,1	3,6	3,7
in de vergadering - vergaderstijl	***80%***	***71%***	***73%***	***73%***	***71%***
Iedereen kan bijdragen tot de discussie.	4,8	4,7	4,7	4,4	4,5
De voorzitter probeert steeds tot een werkbare consensus te komen.	4,3	4,1	3,8	4,2	4,0
De discussies worden efficiënt geleid en de vergadering begint en eindigt op tijd.	3,3	3,4	3,6	2,8	2,3
De meeste aanwezigen hebben voeling met hun achterban. Ze hebben cruciale vragen binnen hun geleding doorgenomen. Ze verkondigen niet enkel hun eigen mening.	3,0	2,5	2,6	2,6	2,1
Af en toe wordt er een externe expert betrokken bij de vergaderingen van de milieuraad, bijvoorbeeld als de besproken materie heel technisch is.	4,6	3,6	3,9	3,2	3,6
Op vrijwel elke bijeenkomst is minstens 1 van de 3 aanwezige leden een vertegenwoordiger van de milieu- en natuurbeweging.	4,3	3,6	3,4	4,4	4,0
Je krijgt voldoende uitleg en achtergrondinformatie over de behandelde onderwerpen. Je moet een dossier geen uren bestuderen om het te begrijpen.	4,1	3,4	3,8	3,9	4,1
Beide geslachten zijn steeds vertegenwoordigd door minstens eenderde van de stemgerechtigde leden.	3,7	3,0	3,2	3,6	4,0
Eindscore:	***78%***	***69%***	***70%***	***73%***	***71%***

Ter info – beoordeling van de resultaten:

- Is je eindresultaat minder dan 60%, dan is er (heel) dringend werk aan de winkel!
- Behaal je tussen 60 en 80%, dan zit de werking goed, al kan er hier en daar waarschijnlijk nog wel iets verbeteren.
- Een score hoger dan 80% wijst op een (nagenoeg) perfecte werking. Houden zo!

Bespreking:

- Globaal gezien ligt de score voor 2008 iets lager dan 2007.
- De relatie milieuraad - overheid die in 2007 sterk verbeterd is begint terug slechter te scoren.
  De bereidheid van de ambtenaren om punten toe te lichten en de mogelijkheid om zelf initiatieven te ontwikkelen wordt geapprecieerd.
  De vrijheid die de milieuraad krijgt om onafhankelijk haar adviesfunctie te vervullen wordt erkend maar de impact van de adviesfunctie wordt nog lager ingeschat als in 2007.
  De score voor het punt “aanwezigheid van de schepen van milieu” weegt weerom op het resultaat van de sectie “relatie milieuraad – overheid”.
- De invalshoek "samenstelling en organisatie" scoort zeer goed, behalve het gekende probleem van de slechte vertegenwoordiging van de verschillende maatschappelijke geledingen in de raad.
  Dit maakt ook dat de voeling van de milieuraadsleden met hun achterban bij het thema "in de vergadering - vergaderstijl " minder scoort.
  De respondenten zijn blijkbaar van oordeel dat de adviezen beter gecommuniceerd kunnen worden naar een breder publiek.
- Bij de klasse "in de vergadering - vergaderstijl ", lijkt de niet zo goede vergaderstijl nog steeds voor verbetering vatbaar. Men is van oordeel dat de discussies efficiënter geleid dienen te worden.
  De discussies blijken wel vruchtbaar te zijn, want bijna iedereen is van oordeel dat ze uitmonden in breed gedragen standpunten.
  Anderzijds wordt de mogelijkheid om door iedereen aan de discussie deel te nemen als erg positief ervaren.
  De moeilijkheidsgraad van de discussies werd in 2008 als hoger ervaren, wat verklaard kan worden door de meer technische dossiers rond ruimtelijke ordening.
- Het onderdeel “relatie milieuraad – overheid” scoort nog steeds minder dan de thema's "samenstelling en organisatie" en "in de vergadering - vergaderstijl ".
  Ondanks de globaal goede score van 71%, dient er door iedereen gewerkt te worden aan het thema "relatie milieuraad - overheid".

14. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad

In tegenstelling tot andere adviesraden, werkt de milieuraad enkel met personen die op vrijwillige wijze deelnemen aan de activiteiten. Dit is óók het geval voor de afgevaardigden van de verschillende doelgroepen.

Buurgemeenten, studiediensten, maar ook leden en deelnemers, reageren positief op deze werkingsstructuur en hebben lovende commentaren over de openheid, de transparantie en de dynamische wijze waarop ingespeeld wordt op thema's. Ook de acties en initiatieven, de zichtbaarheid op internet en de externe communicatie dragen bij tot de goede naam van de Mortselse milieuraad.

De open structuur met leden die louter op basis van vrijwilligheid meewerken, staat mee borg voor de motivatie en de onafhankelijkheid. Deze samenstelling heeft dan wel als nadeel dat er gemakkelijk getwijfeld kan worden aan de representativiteit van de leden. Anderzijds blijkt dat de adviezen afgewogen worden tegenover het algemene belang en nooit gekleurd worden persoonlijke belangen van individuele leden.

De vergaderfrequentie van één keer per maand vergt een belangrijke inspanning van leden en bestuur. Het gevoel overheerst dat deze frequentie noodzakelijk is om de stedelijke milieuproblematiek goed, diepgaand en kort op de bal op te volgen.
Om dezelfde reden kamt de milieuraad vaak met een te overladen agenda waardoor de vergaderingen uitlopen. Een betere voorbereiding van de vergaderingen door alle leden én betere leiding van de vergaderingen zouden hier mogelijk soelaas bieden.
Efficiënt vergaderen mag echter niet ten koste gaan van het streven naar consensus en de individuele inbreng van elk lid in de discussies. Anderzijds moet de milieuraad zich toch hoeden voor het monopoliseren van de discussies door een beperkt aantal leden.

De vergaderingen van de milieuraad staan zoals hierboven gesteld open voor alle burgers. Om de bredere bevolking te bereiken, wordt er intensief gewerkt aan de externe communicatie. Het succes van deze inspanningen is echter zeer beperkt. In 2009 zal Mortsel Info meer aandacht schenken aan de adviesraden waarbij maandelijks één adviesraad belicht zal worden.

De Mortselse milieuraad beschikt over een website (http://www.milieuraadmortsel.be), waarop alle informatie die beschikbaar is binnen de milieuraad "à la minute" gepubliceerd wordt. De site wordt behoorlijk bezocht en krijgt positieve kritiek.

Op het vlak van de aanwezigheid van de diverse betrokken maatschappelijke geledingen is en blijft er verbetering mogelijk. Bepaalde verenigingen of instanties hebben immers geen vertegenwoordiging. Ook jongeren blijven afwezig in de milieuraad. De intensieve publiciteitscampagne voor de adviesraden in de edities 2009 van Mortsel Info brengt mogelijk verbetering.

De drukke agenda van vele leden van de milieuraad laat hen niet toe om te participeren in het dagelijkse bestuur. Hierdoor worden de vergaderingen (te) sterk gestuurd door een beperkt aantal personen. Een gevolg hiervan is dat het niet altijd eenvoudig is vernieuwende ideeën aan te brengen.

De initiatieven zoals de "behaagactie", nestkastenactie en de collectieve sanering van stookolietanks blijven heel wat bijval bij de bevolking kennen. Al deze projecten werden verwezenlijkt met relatief beperkte inzet van personeel en middelen. Dit maakt deze projecten bijzonder interessant.

Ook de twee evenementen die georganiseerd werden ("Kikkerblues en paddencruise" en "Dag van de Aarde"), werden succesvol en efficiënt georganiseerd door telkens één lid van de milieuraad met ondersteuning van de groep.

Als we een thema voor 2008 zouden moeten aanduiden, dan zou het " ruimtelijke ordening en bouwen" zijn. De vele ruimtelijke projecten die in Mortsel op stapel staan ligt hieraan de basis. Ook in 2009 zal dit waarschijnlijk een belangrijk thema blijven.

De adviesfunctie van de milieuraad had in 2007 een nieuw elan gekregen met het aantreden van een nieuwe bestuursploeg. In 2008 werd door de milieuraad even enthousiast gewerkt aan nieuwe kwaliteitsvolle adviezen, maar het buikgevoel van de milieuraadsleden bij de antwoorden van het stadsbestuur zijn minder positief.
Waakzaamheid blijft geboden omdat:

- Er nog steeds enkel advies gevraagd wordt over de verplichte thema's. In het verleden werden (nagenoeg) alle milieuthema's voor advies voorgelegd.
- Het probleem van de krappe adviestermijnen terug te komen.
- Het stadsbestuur er nog steeds niet in slaagt om binnen de voorgeschreven termijn van 3 maanden een antwoord te formuleren op de adviezen. (zeker rekening houdend met de vaak erg beknopte antwoorden)
- Communicatiestroom van informatie naar de milieuraad beperkt blijft. Meer pro-actief werken zou voor zowel het stadsbestuur als voor de milieuraad gunstig zijn.

Het afbakenen van het werkingsterrein van de milieuraad is niet eenvoudig. Bij de besluitvorming worden er vaak naast zuivere milieutechnische parameters, ook nog politiek-maatschappelijke argumenten (vb. woonproblematiek, normen

voor sociale woningen) mee in rekening gebracht, dit omdat beide zaken dikwijls verweven zijn. Een goed evenwicht vinden, maar met een zwaartepunt nabij de milieuparameter, is een uitdaging voor de toekomst.

In haar adviezen blijkt de milieuraad vaak voorop te lopen op besluitvorming van de overheid. Regelmatig moeten de milieuraadsleden vaststellen dat “progressieve” adviezen waarop initieel weigerachtig op gereageerd werd, later toch uitgevoerd worden. Gelukkig is door deze houding tot nu toe meestal enkel “tijd verloren” zonder dat er onomkeerbare schade is. Voor de adviezen en standpunten uit 2008 rond bouwen en ruimtelijke ordening zal dit scenario niet opgaan: bouwprojecten drukken een stempel op de toekomst voor meerdere generaties en foute beslissingen zijn moeilijk om te keren.

Het aantal belangstellenden voor de vergaderingen daalde terug. Ook blijft de gemiddelde leeftijd van de leden stijgen. Een pasklare oplossing om de milieuraad te verjongen en te verbreden is echter nog niet gevonden. Het is een trend die spijtig genoeg bij vele verenigingen te merken is: men is te druk bezig om vrijwilligerswerk erbij te nemen.
Maar het positieve is wel dat er op de publieksactiviteiten veel jonge gezinnen rondlopen waardoor de sensibilisatie-initiatieven van de milieuraad wel een breed publiek bereiken.

Sinds 2007 zijn er geen problemen meer met de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in de milieuraad.

Naar 2009 kunnen al volgende doelstellingen en/of acties vastgelegd worden:
- Trage wegen: aanzet tot een project.
- Werken rond duurzame ruimtelijke ordening (memorandum verder ontwikkelen)
- Gratis eco-controle van auto’s in samenwerking met een lokale onafhankelijk hersteldienst
- Mogelijk in samenwerking met de Adviesraad Lokale Economie Mortsel een “eco-label” ontwikkelen (vb. voor herbruikbruikbare tassen, doven verlichting, geen openstaande winkeldeuren, …)
- De stookolietankactie verder organiseren.
- Bekijken of initiatieven rond asbest haalbaar zijn.
- De herhaling van bestaande succesvolle acties zoals de behaag- en nestkastenactie.
- Initiatieven rond “nacht van de duisternis” verder ontwikkelen.
- Herbekijken van oude initiatieven en hangende thema’s zoals de voortuinactie (versteende voortuinen terug groen krijgen of een wedstrijd rond mooie voortuinen)

Tot slot willen we alle leden van de milieuraad bedanken voor hun inzet in 2008, en in het bijzonder de leden en deelnemers die in hun vrije tijd meegewerkt hebben om de verschillende acties vlot te laten verlopen en ze zo tot een goed eind te brengen.

.

I. Iven	M. Tobback
Voorzitter	Secretaris

15. Bijlagen:

a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
00		startbedrag			701,22
01	1/01/2008	intresten 2007	Intresten	19,54	720,76
02	14/01/2008	knabbels Nieuwjaarsrink	Werkingskosten : bureelkosten	-2,63	718,13
03	15/01/2008	inbinden jaarverslag	Werkingskosten : bureelkosten	-5,26	712,87
04	16/01/2008	doorverkopen nestkasten	Acties : nestkastenactie	65,00	777,87
05	21/01/2008	glühwein voor kikkerblues	NME : andere	-5,34	772,53
06	4/02/2008	aankoop planken zelfbouwpakketten	Acties : nestkastenactie	-49,00	723,53
07	5/02/2008	verkoop nestkastjes tentoonstelling	Acties : nestkastenactie	19,50	743,03
08	7/02/2008	aankoop powerhouse	NME : educatief materiaal	-150,50	592,53
09a	18/02/2008	chocomelk voor kikkerblues	NME : andere	-5,85	586,68
09b	18/02/2008	verkoop nestkastjes tentoonstelling	Acties : nestkastenactie	86,50	673,18
09c	18/02/2008	aankoop planken zelfbouwpakketten	Acties : nestkastenactie	-21,00	652,18
09d	18/02/2008	muziek kikkerblues	NME : andere	-50,00	602,18
10	3/03/2008	aankoop nestkastjes	Acties : nestkastenactie	7,00	609,18
11	1/04/2008	toner	Werkingskosten : bureelkosten	-65,79	543,39
12a	8/04/2008	werkingsmiddelen 2008	Werkingsmiddelen stad	1240,00	1783,39
12b	8/04/2008	thermometer powerhouse	NME : educatief materiaal	-3,09	1780,30
13	28/04/2008	stand ecodriving DvdA	NME : huur educatief materiaal	-460,00	1320,30
14	5/05/2008	onkostenvergoeding stand zonne-energie	NME : huur educatief materiaal	-79,00	1241,30
15	19/05/2008	spreker "trage wegen"	NME : huur educatief materiaal	-110,11	1131,19
16	14/07/2008	domeinnaam	Werkingskosten : website	-26,24	1104,95
17a	2/09/2008	klant 08	Acties : behaagactie	4,50	1109,45
17b	2/09/2008	klant 05	Acties : behaagactie	16,00	1125,45
18	9/09/2008	klant 09	Acties : behaagactie	24,00	1149,45
19	12/09/2008	klant 07	Acties : behaagactie	32,00	1181,45
20	16/09/2008	klant 01	Acties : behaagactie	16,00	1197,45
21	17/09/2008	klant 12	Acties : behaagactie	14,00	1211,45
22	19/09/2008	klant 03	Acties : behaagactie	13,00	1224,45
23a	22/09/2008	losse verkoop tijdens jaarmarkt	Acties : nestkastenactie	12,00	1236,45
23b	22/09/2008	latjes voor posters	Werkingskosten : bureelkosten	-7,08	1229,37
24	23/09/2008	klant 13	Acties : behaagactie	20,00	1249,37
31	25/09/2008	klant 02	Acties : behaagactie	14,00	1263,37
32a	29/09/2008	drank evenement koude beek	NME : andere	-25,50	1237,87
32b	29/09/2008	aankoop 100 mezenkastjes	Acties : nestkastenactie	-550,00	687,87
33a	2/10/2008	klant 50	Acties : behaagactie	26,00	713,87
33b	2/10/2008	klant 97	Acties : nestkastenactie	14,00	727,87
34a	3/10/2008	klant 49	Acties : behaagactie	16,00	743,87
35a	7/10/2008	klant 49	Acties : behaagactie	9,50	753,37
35b	7/10/2008	klant 51	Acties : behaagactie	16,00	769,37
35c	7/10/2008	klant 11	Acties : behaagactie	10,00	779,37
35d	7/10/2008	klant 20	Acties : behaagactie	20,00	799,37
35e	7/10/2008	klant 45	Acties : behaagactie	32,00	831,37
35f	7/10/2008	klant 80	Acties : nestkastenactie	7,00	838,37
35g	7/10/2008	klant 94	Acties : nestkastenactie	23,00	861,37
36	8/10/2008	klant 78	Acties : nestkastenactie	8,00	869,37
37a	9/10/2008	klant 26	Acties : behaagactie	16,00	885,37
37b	9/10/2008	klant 22	Acties : behaagactie	118,00	1003,37
37c	9/10/2008	klant 69	Acties : nestkastenactie	7,00	1010,37
37d	9/10/2008	klant 72	Acties : nestkastenactie	7,00	1017,37
38a	10/10/2008	klant 77	Acties : nestkastenactie	7,00	1024,37
38b	10/10/2008	klant 43	Acties : behaagactie	12,00	1036,37
38c	10/10/2008	klant 40	Acties : behaagactie	105,00	1141,37
39a	13/10/2008	klant 42	Acties : behaagactie	9,00	1150,37
39b	13/10/2008	klant 38	Acties : behaagactie	9,50	1159,87
39c	13/10/2008	klant 90	Acties : nestkastenactie	28,50	1188,37
40a	14/10/2008	klant 79	Acties : nestkastenactie	16,00	1204,37
40b	14/10/2008	klant 44	Acties : behaagactie	45,50	1249,87
40c	14/10/2008	klant 31	Acties : behaagactie	31,00	1280,87
40d	14/10/2008	klant 95	Acties : nestkastenactie	14,00	1294,87
40e	14/10/2008	klant 87	Acties : nestkastenactie	11,00	1305,87
41a	15/10/2008	klant 29	Acties : behaagactie	128,00	1433,87
41b	15/10/2008	klant 28	Acties : behaagactie	40,00	1473,87
41c	15/10/2008	klant 23	Acties : behaagactie	42,50	1516,37
41d	15/10/2008	klant 85	Acties : nestkastenactie	14,00	1530,37
41e	15/10/2008	klant 16	Acties : behaagactie	15,50	1545,87
41f	15/10/2008	klant 94	Acties : nestkastenactie	12,00	1557,87
42a	16/10/2008	klant 100	Acties : nestkastenactie	49,00	1606,87
42b	16/10/2008	klant 04	Acties : behaagactie	64,00	1670,87
42c	16/10/2008	klant 18	Acties : behaagactie	17,00	1687,87
43a	17/10/2008	klant 17	Acties : behaagactie	48,00	1735,87

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
43b	17/10/2008	klant 96	Acties : nestkastenactie	7,00	1742,87
43c	17/10/2008	klant 20	Acties : behaagactie	89,50	1832,37
43d	17/10/2008	klant 39	Acties : behaagactie	44,50	1876,87
43e	17/10/2008	klant 15	Acties : behaagactie	32,50	1909,37
44a	20/10/2008	klant 83	Acties : nestkastenactie	7,00	1916,37
44b	20/10/2008	klant 36	Acties : behaagactie	52,00	1968,37
44c	20/10/2008	klant 74	Acties : nestkastenactie	15,00	1983,37
44d	20/10/2008	klant 37	Acties : behaagactie	16,00	1999,37
44e	20/10/2008	klant 27	Acties : behaagactie	16,00	2015,37
44f	20/10/2008	klant 92	Acties : nestkastenactie	15,00	2030,37
45a	21/10/2008	klant 30	Acties : behaagactie	35,00	2065,37
45b	21/10/2008	klant 34	Acties : behaagactie	16,00	2081,37
45b	21/10/2008	klant 82	Acties : nestkastenactie	8,00	2089,37
45c	21/10/2008	klant 73	Acties : nestkastenactie	13,50	2102,87
45d	21/10/2008	klant 25	Acties : behaagactie	9,50	2112,37
45e	21/10/2008	klant 24	Acties : behaagactie	25,00	2137,37
45f	21/10/2008	klant 19	Acties : behaagactie	48,00	2185,37
45g	21/10/2008	klant 54	Acties : behaagactie	60,00	2245,37
45h	21/10/2008	klant 76	Acties : nestkastenactie	7,00	2252,37
46a	22/10/2008	klant 84	Acties : nestkastenactie	12,50	2264,87
47a	23/10/2008	klant 89	Acties : nestkastenactie	15,00	2279,87
47b	23/10/2008	klant 52	Acties : behaagactie	24,00	2303,87
47c	23/10/2008	klant 88	Acties : nestkastenactie	24,00	2327,87
47d	23/10/2008	klant 93	Acties : nestkastenactie	7,00	2334,87
47e	23/10/2008	klant 91	Acties : nestkastenactie	14,00	2348,87
47f	23/10/2008	klant 53	Acties : behaagactie	32,00	2380,87
48a	24/10/2008	klant 67	Acties : nestkastenactie	30,00	2410,87
48b	24/10/2008	klant 86	Acties : nestkastenactie	22,00	2432,87
48c	24/10/2008	klant 35	Acties : behaagactie	48,00	2480,87
49a	27/10/2008	klant 81	Acties : nestkastenactie	7,00	2487,87
49b	27/10/2008	klant 36 - terugbetaling	Acties : behaagactie	-20,00	2467,87
49c	27/10/2008	aankoop drinkbekers	Acties : behaagactie	-7,06	2460,81
50a	28/10/2008	klant 99	Acties : nestkastenactie	29,50	2490,31
50b	28/10/2008	klant 66	Acties : nestkastenactie	32,50	2522,81
51a	29/10/2008	klant 56	Acties : behaagactie	77,25	2600,06
51b	29/10/2008	klant 68	Acties : nestkastenactie	7,00	2607,06
51c	29/10/2008	klant 48	Acties : behaagactie	16,00	2623,06
52a	30/10/2008	klant 6	Acties : behaagactie	6,00	2629,06
52b	30/10/2008	klant 65	Acties : nestkastenactie	7,00	2636,06
53	31/10/2008	antivirus	Werkingskosten : ICT	-59,00	2577,06
54	3/11/2008	klant 64	Acties : nestkastenactie	14,00	2591,06
55a	4/11/2008	klant 57	Acties : behaagactie	20,00	2611,06
55b	4/11/2008	klant 46	Acties : behaagactie	35,00	2646,06
55c	4/11/2008	klant 33	Acties : behaagactie	48,00	2694,06
55d	4/11/2008	klant 31	Acties : behaagactie	53,50	2747,56
57a	6/11/2008	nest 75	Acties : nestkastenactie	7,00	2754,56
57b	6/11/2008	klant 71	Acties : nestkastenactie	16,00	2770,56
58	7/11/2008	klant 55	Acties : behaagactie	11,00	2781,56
59	10/11/2008	bestelling planten	Acties : behaagactie	-1940,50	841,06
60a	12/11/2008	klant 70	Acties : nestkastenactie	7,00	848,06
60b	12/11/2008	aankoop 30 mussenpotten	Acties : nestkastenactie	-240,00	608,06
60c	12/11/2008	telefoonkosten	Acties : nestkastenactie	-1,24	606,82
60d	12/11/2008	telefoonkosten	Acties : behaagactie	-4,99	601,83
61a	13/11/2008	klant 21	Acties : behaagactie	46,00	647,83
61b	13/11/2008	klant 7	Acties : behaagactie	38,50	686,33
62a	15/11/2008	chocomelk+kerststol	Acties : behaagactie	-4,36	681,97
62b	15/11/2008	glühwein	Acties : behaagactie	-5,16	676,81
63	19/11/2008	zelfbouwpakket	Acties : nestkastenactie	4,00	680,81
64	23/11/2008	losse verkoop behaagactie	Acties : nestkastenactie	43,50	724,31
65	27/11/2008	aankoop nestkast	Acties : nestkastenactie	7,00	731,31
67	3/12/2008	aankoop mussenpotten	Acties : nestkastenactie	16,00	747,31
68	8/12/2008	aankoop 60 nestkastjes multiplex	Acties : nestkastenactie	-420,00	327,31
69	21/12/2008	zaden voor bloemenproject Parkzone	NME : andere	-74,76	252,55
70	24/12/2008	doorverkopen nestkasten	Acties : nestkastenactie	49,50	302,05
71	31/12/2008	knabbels Nieuwjaarsrink	Werkingskosten : bureelkosten	-2,53	299,52

b. <u>Bijlage 2: detail inkomsten en uitgaven project “Op [de] weg!”</u>

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
					1450,64
1	1/01/2008	Op de Weg	intresten 2006	19,58	1470,22
2	6/10/2008	GreenLight Company bv	aankoop stoeprandborden	-1202,88	267,34